

Kázání Marka Vanči z 22. února 2015 v Krucemburku

I. čtení: Mt 8, 18-27

II. čtení: Mt 8, 23-27

Milé sestry a milí bratři,

naším veršům předchází oddíl, kde Ježíš mluví o bezvýhradném následování. Četli jsme, že když člověk uslyší Ježíšovo zavolání, musí se rychle rozhodnout a neprováhat tu chvíli, kdy se dá za Ježíšem vykročit. Když Ježíš zavolá, pak musí jít vše stranou. Když Ježíš zavolá, tak člověk musí přehodnotit všechny své pozemské vazby, musí se vyvázat z dosavadních struktur, musí vyjít z dosavadního způsobu života a změnit mnoho věcí ve vztahu k rodině, k lidem, ale i k tradicím, ze kterých vyšel. A že takové následování Ježíše není vůbec snadné, ukazují právě naše verše. Příběh o utišení bouře ale především dosvědčuje moc a autoritu toho, kdo k nám s požadavkem absolutního následování přichází.

Je to, sestry a bratři, tak, kdo vstoupí na loďku, aby byl s Ježíšem, aby ho následoval, činí zásadní rozhodnutí. Vstoupit na loďku za Ježíšem znamená, že opustím pevnou půdu pod nohama a vyměním ji za vratkou bárku. Opravdové následování Ježíše znamená vzdát se bezpečí pozemského zázemí. Vstoupit na loďku církve znamená dostat se do prostoru, kde se spoléhá pouze na Boha. Je to místo, ze kterého pak už nemohu jen tak vystoupit, kdy se mi zachce. Když si jednou začnu s Ježíšem, tak se vydávám na cestu následování, na cestu, která s sebou nese jistá rizika. Jsme s Ježíšem na jedné lodi. Vydali jsme se všanc nové situaci. Vzali jsme na sebe všechna rizika spojená s vírou. Uvěřit, vydat se na cestu víry, začít si s Ježíšem, znamená vstoupit do prostoru, který je ohrožen nepřítelstvím. Učedníci se odhodlali k víře, vstoupili na loď za Ježíšem, a právě ta vratká loďka – to je přesný popis i naší situace. Když člověk Ježíše opravdu následuje, tak v nebi andělé jásají, gratulují si, ale ďábel zuří.

Moře je příbytek zla, tak tomu rozumí celá bible. Obraz rozbouřeného moře vystihuje lidsky nezajištěnou oblast, místo, kde zlo a démoni útočí. To byla obecná starověká představa, že v moři nebo na poušti sídlí nebezpečné síly a bytosti, které ohrožují člověka. Tomu ale rozumíme i my, vždyť žít v církvi, být křesťanem v tomto světě je dřina, je to nebezpečné a plavba na loďce církve tímto světem je skutečně plná nástrah, pokušení a ohrožení. Víra každého z nás je ohrožována pochybnostmi, pokušeními. Není snadné věřit, když tak mnoho skutečností mluví proti Bohu. V textu se říká, že loďka se ztrácela ve vlnách. Tak silná je ta bouře. Tak mnoho lidí i věcí, sil a tlaků na nás v tomto světě působí. Na mnoha místech v této zemi, v mnoha městech a vesnicích se zdá, že se tam loďka církve už dávno potopila, nebo že notně nabírá vodu. Zbytky věřících, které se ztrácejí v místní katedrále. Zatuchlé místnosti a v nich často vyčpělá, zvyková zbožnost, rezignace, únava a stáří lidí. Navíc nezámek okolí, které na tu potápějící se loďku hledí jako na zjevení z jiného světa. Je to ještě vůbec církev Kristova, když už skoro není znatelná v tomto světě? Atak, kdo to nechtěl vzdát, koho by netrápila mořská nemoc, kdo by netoužil po bezpečí souše, po pevné půdě pod nohama, kdo by se neohlížel zpět a nevzdychal jako ti Izraelci na poušti po egyptských hrncích plných masa a čerstvé zeleniny, kdo by si neříkal, Ježíši, Ježíši, kam jsem se to s tebou vydal, co z toho mám, že jsem s tebou na jedné lodi? Je mi z toho často pěkně zle! Ano sestry a bratři, nejsme virtuosové víry. Spíše se zdá, že jdeme ke dnu...

A co Ježíš? Ten v této pohnuté chvíli spí. Spánek je v biblické řeči často obrazem smrti, ať už tělesné nebo duchovní. Když Ježíš spí, jako by nebyl. Na druhou stranu je také pravdou, že spánek je projevem důvěry v Boží ochranu. Ježíš spí, protože nemá důvod se bát, očividně nesdílí starosti svých učedníků o přežití. Nám někdy, podíváme-li se na loďku církve, připadá, že Bůh skutečně mlčí. Jakoby nebyl, jakoby nemluvil, jako nás v tom nechával. Jenže to tak není. On je na stejné lodi, je s námi.

Proto také učedníci mohou přijít a žádat o pomoc: „ Pane, zachraň, hyneme “! Učedníci Ježíše oslovují: „ Kyrie“ - „Pane“, tedy oslovují ho titulem vyhraženým pro Boha, čekají od něj záchranu, pomoc. Jejich zvolání je vlastně modlitbou. Jsou přesvědčeni, že je konec, hynou, došli na hranici lidských možností a teď už čekají záchranu jen od Ježíše.

Ježíš před utišením bouře ještě diskutuje se svými učedníky. Otázka po jejich víře je nejdůležitější. Učedníci mají pochopit, že se s Ježíšem nemusí bát, i když se dostávají do těžkých situací. „ Proč jste tak ustrašení, vy malověrní“? Evangelista Matouš rozeznává tři stupně víry. Nevíru, malověrnost a víru větší, než jakou Ježíš našel u kohokoliv v Izraeli. Velkou víru Matouš přiřazuje ke dvěma outsiderům – pohanskému setníkovi /8,10/ a kananejské ženě /15,28/. Učedníci naproti tomu opakovaně vystupují jako malověrní. Stejně jsou v knize Ex označeni ti, kteří si sbírali manu do zásoby, protože prostě Bohu nevěřili, že ji druhý den ráno zase dá.

Malá víra je ta, která nezvládá zatěžkávací zkoušku. Kdyby učedníci měli velkou víru, tak by Ježíše nebudili, vydrželi by. A kdyby víru neměli, tak by ho nezbudili také, protože by od něj nic nečekali. Oni jsou malověrní, jsou v jakési poloze víry –nevíry. Ale pozor - možná, že Ježíš svým učedníkům ani příliš nespílá, ona ta slova o malé víře nemusí být jen výčitka. Ježíš přece dobře ví, že učedníci těžko mohou v klidu čekat na smrt, nebo čekat na zázrak, nevyčítá jim, že neutišili bouři vlastní vírou. On jim může vyčítat jejich strach. Věta: „proč jste tak ustrašení“- může přece být také povzbuzením – proč se bojíte, když jsem s vámi? Není třeba podléhat strachu, není třeba panikařit, není třeba jančit a plašit, jsem přece tady s vámi, říká Ježíš. Jsem tu a na mě si nějaká ta bouřka nepřijde. Nebojte se!

Slovo, které je přeloženo „vstal“, znamená více než jen si stoupnout. V evangeliu je použito pro Ježíšovo vzkříšení, je vlastně opisem pro záchranu, a to nejen z bouře, ale i ze smrti a hříchu. Ten, který poroučí větru a dešti, je Mesiáš, Pán a Spasitel. Ježíšova moc ukazuje k Božímu království, které probleskuje nad tímto světem, ke kterému směřuje i loďka církve, ke kterému směřujeme i my, máme-li alespoň malou víru. Všechno, co nás ohrožuje, ztrácí tvář v tvář Ježíšovu slovu svou obludnost a svou moc. Ježíš pohrozí, řekne slovo a najednou je ticho, klid. Když Ježíš řekne slovo do naší situace, ať církevní či osobní, rozhostí se mír a klid v lidském srdci. Všichni, kdo jsou s Ježíšem na jedné lodi, tuto skutečnost Božího pokoje znají.

Evangelista říká, že lidé užasli. Těmi lidmi klidně mohou být sami učedníci. Zjišťují, že to, co Ježíš udělal, nebylo z člověka. Lidé ale Ježíšovy mocné činy nepřijímají jen s úžasem a vděčností. V evangeliu Mt se objeví i jiná reakce, když Ježíš uzdraví dva posedlé, tak si celé město přeje, aby opustil jeho okolí, aby odešel.

Sestry a bratři, Ježíš je ten, který jde před námi a kterého my následujeme. Nevím, co by nám řekl evangelista Matouš, kdyby viděl nás a naši církev a náš sbor, ale mám za to, že velká víra vypadá jinak. Ježíš nám ale říká, nemějte strach, nebojte se! Důležité je, že Ježíš je ten, který se nechá probudit i malou vírou, naší vírou - nevírou. To je naše naděje. Ježíš je s námi. Je na stejné lodi. Nechává se probudit a zasahuje, nepohorší se nad naší malověrou, nevynadá nám za ni, spíše nám připomene, že je s námi, že čeká, až ho oslovíme, až zavoláme, až se na něj obrátíme a spolehne na něj. Není na nás, abychom tišili bouře tohoto světa, to nezvládneme, ale můžeme prosit svého Pána, aby nám pomohl tyto bouře přežít, aby dal novou sílu a pokoj do našeho lidského života. Je třeba ho probudit, budit ho, je třeba na něj volat. „ Pane, hyneme, zachraň nás!“Právě když vidíme, jak se loďka církve leckde potápí a nabírá vodu. Ono však nemusí všechno zůstat tak, jak je. I naše malá víra může způsobit velký Boží zázrak. Ježíšův zásah v náš prospěch a k naší záchraně.

Amen